

**ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3.α. Αναμένουμε από τους μαθητές να εντοπίσουν τα δεδομένα που σχετίζονται με τη φράση του σχολικού βιβλίου ότι το Σύνταγμα του 1844 απετέλεσε ένα από τα πιο φιλελεύθερα Συντάγματα της εποχής, συνδυάζοντας δημιουργικά τις πληροφορίες από τις πηγές με τις ιστορικές τους γνώσεις.

Οι μαθητές μπορούν να αναφερθούν στα εξής χωρία του Κειμένου Α:

- Στη βαθμιαία ενίσχυση του ρόλου του κοινοβουλίου και στο συνακόλουθο περιορισμό των υπερτροφικών εξουσιών του μονάρχη συνετέλεσε και η καθιέρωση με νόμο της σχεδόν καθολικής και άμεσης ψηφοφορίας (όλοι σχεδόν οι Έλληνες πάνω από 25 χρονών είχαν δικαίωμα ψήφου).
- [...] Η καθολική ψηφοφορία προώθησε σταδιακά την πολιτική χειραφέτηση των λαϊκών στρωμάτων και, όπως όλοι οι κοινοβουλευτικοί θεσμοί, συνέβαλε στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής ιδεολογίας.

Επίσης από το Κείμενο Β μπορούν να αναφερθούν στο εξής χωρίο:

- [...] Το Σύνταγμα του 1844 ήταν υπερβολικά συντηρητικό. Ωστόσο τα δημοκρατικά στοιχεία δεν έλειπαν. Οι πολίτες ήταν ίσοι μπροστά στο νόμο, υπήρχε εγγύηση της ατομικής ελευθερίας, της ελευθερίας του τύπου, του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι και δεν αναγνωριζόταν στην Ελλάδα η δουλεία.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο Α', 4. Το ελληνικό κράτος και η εξέλιξή του (1830-1881), Η επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843] μπορεί να αξιοποιηθεί:

- «Ήταν η αφετηρία του κοινοβουλευτικού βίου... την πλειοψηφία του κοινοβουλίου».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που αναδεικνύει τον φιλελεύθερο χαρακτήρα του Συντάγματος του 1844.

3β. Οι μαθητές/-τριες αναμένεται να εντοπίσουν τα δεδομένα που σχετίζονται με τον χαρακτηρισμό του Χαρίλαου Τρικούπη ως «πρώτου μεγάλου κοινοβουλευτικού

άνδρα της χώρας» και να τα συνδυάσουν δημιουργικά με τις ιστορικές τους γνώσεις.

Οι μαθητές μπορούν να αναφερθούν στα εξής χωρία του Κειμένου Γ:

- [...] Με το άρθρο του «Τίς παίει», που δημοσιεύτηκε ανυπόγραφο στις 29 Ιουνίου 1874 στην εφημερίδα «Καιροί», ο Τρικούπης με επικριτικό ύφος αντιτίθεται στην πολιτική του βασιλιά Γεωργίου Α΄, τον οποίο κατηγορούσε για την αυθαίρετη αντικατάσταση κυβερνήσεων.
- Η διακήρυξη της αρχής της δεδηλωμένης αποτελεί σταθμό για την μετέπειτα συνταγματική και πολιτική ζωή της χώρας, διότι περιόρισε τη βασιλική εξουσία και συνέβαλε στην ενίσχυση της δημοκρατικότητας του πολιτεύματος, με την καθιέρωση ουσιαστικότερης αντιπροσώπευσης μέσω της πλειοψηφίας της Βουλής.

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο Α΄, 4. Το ελληνικό κράτος και η εξέλιξή του (1830-1881), Η κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας] μπορεί να αξιοποιηθεί:

- «Χρειάστηκε νέο Σύνταγμα... ανεξάρτητων εθνικών κρατών».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που αναδεικνύει τη συμβολή του Χ. Τρικούπη στον κοινοβουλευτικό βίο της Ελλάδας.